

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
**AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
S A R A J E V O

Na osnovu člana 85.stav (2) i člana 130. Zakona o osiguranju („ Službene novine Federacije BiH“, broj 23/17) i člana 12. Statuta Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 84/17), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, na 8. sjednici održanoj 24. 11. 2017. godine d o n o s i

PRAVILNIK
O NAČINU IZRAČUNA I MJERILIMA ZA IZRAČUN
DRUGIH TEHNIČKIH REZERVI OSIGURANJA

I OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovim Pravilnikom uređuje se način izračuna i mjerila za izračun drugih tehničkih rezervi osiguranja koja oblikuje društvo za osiguranje s obzirom na predviđene obaveze i rizike velikih šteta, načinu i rokovima izvještavanja Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za nadzor).

Član 2.
(Vrste)

Druge tehničke rezerve osiguranja su:

1. rezerve za kolebanje šteta i
2. druge tehničke rezerve prema računovodstvenim propisima.

II REZERVE ZA KOLEBANJE ŠTETA

Član 3.
(Oblikovanje rezerve)

Društvo za osiguranje je dužno oblikovati tehničke rezerve za kolebanje šteta ako obavlja poslove osiguranja kredita, osim ako ugovorima o osiguranju ne pokriva samo rizik smrtnosti, nezgode ili nesposobnosti za rad zbog zdravstvenog stanja.

Član 4.
(Namjena)

- (1) Rezerve za kolebanje šteta namijenjene su izravanju neravnomjernog nastajanja štetnih događaja.
- (2) Društvo za osiguranje može oblikovati rezerve za kolebanje šteta iz stava (1) ovog člana u onim vrstama osiguranja za koje se na osnovu statističkih podataka mogu očekivati značajnija odstupanja godišnjeg iznosa šteta na osnovu odstupanja kvote šteta obračunskog perioda od prosječne kvote šteta u promatranom periodu.

Član 5.

(Rezerve po vrstama)

Društvo za osiguranje utvrđuje rezerve za kolebanje šteta po vrstama osiguranja u skladu s ovim Pravilnikom.

III NAČIN OBRAČUNA

Član 6.

(Metoda obračuna)

- (1) Za izračun rezerve za kolebanje šteta društvo za osiguranje koristi sljedeće podatke:
 1. kvota šteta za pojedinu osigurateljnu vrstu u obračunskom periodu na kraju kojeg se utvrđuje pričuva za kolebanje šteta,
 2. kvote šteta za pojedinu osigurateljnu vrstu i to za svaku godinu posebno u 10-godišnjem neprekidnom periodu koje prethodi obračunskom periodu za koje se utvrđuje pričuva za kolebanje šteta.
- (2) Ako u periodu za određivanje prosječne kvote šteta društvo za osiguranje nije obavljalo poslove pojedine osigurateljne vrste, dužno je za taj period koristiti ukupnu kvotu šteta za tržište osiguranja.
- (3) Kvote šteta iz stava (2) ovog člana može objaviti Agencija za nadzor.
- (4) Kvota šteta je količnik mjerodavne štete i mjerodavne premije pomnožen sa 100 (KŠi) i računa se na sljedeći način:

Mjerodavna šteta (MŠ) računa se na sljedeći način:

$$MŠ = BŠ - ŠR \pm PPŠ \pm PPŠR \pm PPB \pm POOP - PKOP$$

gdje je:

MŠ = mjerodavna šteta u promatranom periodu,

BŠ = obračunate (bruto) odštete,

ŠR = udio reosiguranja u odštetama,

PPŠ = promjena rezerve šteta (nastalih prijavljenih i nastalih neprijavljenih),

PPŠR = promjena rezerve šteta, udio reosiguranja

PPB = promjena rezerve za bonuse,

POOP = promjena drugih rezervi,

PKOP = prihodi od kamata ostvarenih na osigurateljno-tehničkim rezervama.

Mjerodavna premija (MP) računa se na sljedeći način:

$$MP = ZBP - PRE \pm PPP \pm PPPR,$$

gdje je:

MP = mjerodavna premija u promatranom periodu,

ZBP = zaračunata bruto premija,

PRE = premija predana u reosiguranje,

PPP = promjena bruto pričuva prijenosnih premija,

PPPR = promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja.

Ako su u promatranom periodu:

$MŠ \leq 0$ i $MP \geq 0$ tada je $KŠ_i = 0$,

$MŠ > 0$ i $MP \leq 0$ ili $MŠ = 0$ i $MP < 0$ tada je $KŠ_i = 130$,

$MŠ < 0$ i $MP < 0$ tada je $KŠ_i = (MP/MŠ) * 100$

- (5) Na osnovu izračunate kvote štete za period iz stava(1) tačka 2. ovog člana, na način opisan u stavu (4) ovog člana, izračunava se prosječna kvota štete (PKŠ) i standardna devijacija (SD):

$$PKŠ = \frac{\sum_{i=1}^n KŠ_i}{n} \quad SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (KŠ_i - PKŠ)^2}{n}}$$

gdje je:

n = broj promatranih godina (10 godina)

KŠ_i= kvota šteta u godini »i«

Za izračun PKŠ i SD ne koriste se podaci o kvoti šteta (KŠ_o) za obračunski period za koji se utvrđuje rezerva za kolebanje šteta.

Ako je KŠ_i u nekoj godini veća od 130, za izračun PKŠ i SD izjednačit će se na 130.

- (6) Rezerva za kolebanje šteta na kraju obračunskog perioda utvrđuje se ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
1. KŠ_i za i=1,...,n najmanje jednom je iznad 100;
 2. SD za promatrani period iznosi najmanje 5.
- (7) Mjerodavna premija u obračunskom periodu (MPo) računa se po formuli iz stava (4) ovog člana. Ako se izračunom dobije MPo < 0, tada se MPo stavlja na nulu. Gornja granica obaveze (GGO) dobije se tako da se MPo pomnoži s višekratnikom standardne devijacije (SD) iz stava (5) ovog člana podijeljenim sa 100 i to:
1. za osiguranje usjeva i nasada,
 2. osiguranje kredita sa šesterokratnikom standardne devijacije, iii. za sve ostale vrste rizika (osiguranja) s četverokratnikom standardne devijacije.
- (8) Rezerva za kolebanje šteta povećava se za 3,5% gornje granice obaveze utvrđene prema stavu (7) ovog člana, s tim da ako bi povećanjem iz stava (7) ovog člana rezerve za kolebanje šteta premašila gornju granicu obaveze, rezerva se povećava samo do gornje granice obaveze, a ako je rezerva za kolebanje šteta na početku obračunskog perioda veća od GGO rezerva se ne povećava.
- (9) Ako je kvota šteta u tekućem obračunskom periodu veća od prosječne kvote šteta utvrđene prema stavu (5) ovog člana, rezerva za kolebanje šteta smanjuje se za iznos

$$SP = (KŠ_o - PKŠ) \% * MPo$$

gdje je:

SP = smanjenje rezerve za kolebanje šteta

KŠ_o = kvota šteta u obračunskom periodu.

- (10) Kada su ispunjeni uvjeti iz stava(6) ovog člana rezerva za kolebanje šteta na kraju obračunskog perioda dobije se primjenom odredaba st.(8) i (9) ovog člana. Iznos rezerve za kolebanje šteta na kraju obračunskog perioda ne može biti manji od nule niti veći od GGO.
- (11) Kada nisu ispunjeni uvjeti iz stava(6) ovog člana nije potrebno utvrđivati rezervu za kolebanje šteta, iznos rezerve na kraju obračunskog perioda je nula.

IV DRUGE TEHNIČKE REZERVE

Član 7.

(Ostale rezerve)

Druge tehničke rezerve prema računovodstvenim propisima izračunava društvo za osiguranje prema izabranoj aktuarskoj metodi s obzirom na predviđene buduće obaveze i rizike od velikih šteta koje proizlaze iz ugovora o osiguranju odnosno ugovora o reosiguranju od odgovornosti za nuklearne štete ili odgovornosti proizvođača za farmaceutske proizvode, zemljotresa, poplave te druge obaveze i rizike u vezi kojih ne oblikuje: rezerve za prijenosne premije, rezerve za bonuse i popuste, rezerve šteta, posebne rezerve, rezerve za kolebanje šteta i matematičke rezerve.

V IZVJEŠTAVANJE

Član 8.

(Način izvještavanja)

- (1) Društvo za osiguranje je obavezno dostaviti Agenciji za nadzor izvještaj o rezervama utvrđenim ovim Pravilnikom ukoliko vrši izračun istih na način i u rokovima utvrđenim aktom kojim se regulišu pravila i minimalni standardi za izračun tehničkih rezervi.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana ovjerava imenovani ovlašteni aktuar društva za osiguranje.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, a primjenjuje se od 01.01.2018.godine.

PREDSJEDNIK
STRUČNOG SAVJETA

mr. sci. Edita Kalajdžić

Broj:021-3236-2/17
Sarajevo, 24.11. 2017.godine